

Decretum Gratiani

Gratianus <de Clusio>

Parisijs, 1542

Secunda, si preter volu[n]tatem parentum intrauerint monasterium: an p[er] eos inde possint extrahi? Sic: infra annum [et] diem: si sint infra annos discretionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62466](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62466)

Quoia. **U**ota. Hoc ca. dividitur in duas partes. In prima parte dicitur qd. velum non debet virginibus imponi nisi in die Epiphaniarum, vel in albis paschalibus, et in natali apostolorum: vel nisi essent in articulo mortis: sicut de baptismo contingit: ne sine hoc mure recedat a seculo.

In secunda parte dicitur qd. epi viduas velare non debent. Secunda hie viduas dicitur. Et intelligitur hoc de velo consecrationis, quod fit virginibus datur: vt. xxvi. di. acutus. Quod autem sequit vti ad spuis. planum est: et satis patet.

Uota Epiphaniarum honestum est qd. in talibus solemnitatibus tantum imponatur: potest tamen quolibet die dominico imponi: vt. de temp. ordi. ca. j.

In albis. In tota septimana pascha.

Pontificum nullus. Sed ipsa mater ab altari recipiatur: vt. xxvii. qd. i. viduas que vel recipiat a sacerdote: vt. j. ca. vidua. Quidam tamen ex hoc capi dicebant qd. nec epus nec ptef byter potest imponere velum vidue.

Abbas extra qd. merns can. per lasum. nam ibi non dicitur qd. velu imponitur. sed qd. imponere simulavit: similit non ob. extra qui de. vel. vouen. consultiuit. nam intelligunt illud de velo. id est de veste: qd. ex hoc apparet quod dicitur in eadem decreta. qd. non fuerit professus: cum tamen per illud velum intelligatur quis profert. cum sit velum professionis. Joan.

Uuenculas fieri abbatissas vehementissime prohibemus. Nullam igitur fraternitas tua nisi sexagenariam virginem cuius vitas atq. mores hoc exegerint, velari permittat.

Item ex concilio Carthaginensi tertio.

Anctimoniales ante annum quadragesimum non velentur.

Item ex concilio Aphricano quarto.

Ante. xxv. annus virgines non consecratur.

Lacuit vt ante viginti quinq. annos nec diacones ordinentur, nec virgines consecratur: et vt letores populum non saluentur.

Item Pius papa.

Uuenculas fieri abbatissas vehementissime prohibemus. Nullam igitur fraternitas tua nisi sexagenariam virginem cuius vitas atq. mores hoc exegerint, velari permittat.

Antimoniales non velentur, vel ordinantur: nisi vt sit diaconis: no ad ordiue, sed ad quodam ministerio eius. gelu in marumis lectoribus: ni qd. d. Joan. de fan.

Lacuit. Non saluent. Solentur dicendo: dominus vobiscum. Jo. Arginea.

Virgines non velentur ante. xxv. annos, nisi forte necessitate periculantis pudicite virginis: et non sunt consecrande nisi in Epiphania, et in sabbato pasche, et in apostolorum natalitijs, nisi mortis causa vigeat.

Quannus autem vidue velari prohibeantur, viduitatis tamen pressio in scriptis ab eis est faciendae. Vestis quoq. professioni conueniens est eis tradenda: qua vbq. vtantur.

Unde in concilio Laterano.

Professione viduarum facta, et habitum sumant religionis que castitatem seruare proponunt.

Idua que sancte religionis, ppositum obtinere voluerit, sacerdoti vel ministro ad quem aut ipsa venerit, aut quem ad se venire contigerit, scriptis professionem faciat, a se aut signo aut subscriptione notatam, continentem se religionis ppositum velle (et hoc perenniter) inuoluate seruate: tunc accepta a sacerdote vel ministro apta religionis professioni veste, seu in lectulo quiescens, siue in quocumq. loco consistens constant vtatur, nec diuersi coloris, aut diuersie partis eadem sit notabilis vestis sed religiose et non suspecta.

Item Pius papa.

Idua que sancte religionis, ppositum obtinere voluerit, sacerdoti vel ministro ad quem aut ipsa venerit, aut quem ad se venire contigerit, scriptis professionem faciat, a se aut signo aut subscriptione notatam, continentem se religionis ppositum velle (et hoc perenniter) inuoluate seruate: tunc accepta a sacerdote vel ministro apta religionis professioni veste, seu in lectulo quiescens, siue in quocumq. loco consistens constant vtatur, nec diuersi coloris, aut diuersie partis eadem sit notabilis vestis sed religiose et non suspecta.

Item Pius papa.

Idua que sancte religionis, ppositum obtinere voluerit, sacerdoti vel ministro ad quem aut ipsa venerit, aut quem ad se venire contigerit, scriptis professionem faciat, a se aut signo aut subscriptione notatam, continentem se religionis ppositum velle (et hoc perenniter) inuoluate seruate: tunc accepta a sacerdote vel ministro apta religionis professioni veste, seu in lectulo quiescens, siue in quocumq. loco consistens constant vtatur, nec diuersi coloris, aut diuersie partis eadem sit notabilis vestis sed religiose et non suspecta.

Item Pius papa.

Idua que sancte religionis, ppositum obtinere voluerit, sacerdoti vel ministro ad quem aut ipsa venerit, aut quem ad se venire contigerit, scriptis professionem faciat, a se aut signo aut subscriptione notatam, continentem se religionis ppositum velle (et hoc perenniter) inuoluate seruate: tunc accepta a sacerdote vel ministro apta religionis professioni veste, seu in lectulo quiescens, siue in quocumq. loco consistens constant vtatur, nec diuersi coloris, aut diuersie partis eadem sit notabilis vestis sed religiose et non suspecta.

Item Pius papa.

Idua que sancte religionis, ppositum obtinere voluerit, sacerdoti vel ministro ad quem aut ipsa venerit, aut quem ad se venire contigerit, scriptis professionem faciat, a se aut signo aut subscriptione notatam, continentem se religionis ppositum velle (et hoc perenniter) inuoluate seruate: tunc accepta a sacerdote vel ministro apta religionis professioni veste, seu in lectulo quiescens, siue in quocumq. loco consistens constant vtatur, nec diuersi coloris, aut diuersie partis eadem sit notabilis vestis sed religiose et non suspecta.

Uelum qd. die bus imponi dy. Abbata dicitur esse sexagenaria.

Filius religionis non ingressus an pof sit paf reuacat.

ad qd. facit mulier p fessione sacerdoti: potius em debe facit imponere velum alicut. vt. j. ca. q. i. statimus. h. c. Sectis. si q. si nec cessaria scriptura, sz vt scriptura ppia obuiet ei q. dicitur. vt. s. j. q. vii. saluberrimum. l. c. Aut signo. Cum nescit scribere. k. c. Aut subscriptione. Cum scit scribere. l. c. Vestis. Sed velum accipiet ab altari: vt. xxvii. q. j. viduas. et ca. vidue que.

De his qd. hoc questio dividitur in tres partes: in quarum prima probatur qd pater potest filium par-

De his vero qd pater voluit ratum paratum vel rorsuram vel religiosam ve-

si vterq. parens superest. b Religionis debita vestit. hoc qdum ad feminam.

cent: et sub strenua districtio- ne huiusmodi obseruare inser- uire cogant. Paribus sa-

Ulla si ante. xij. annos etatis ipse sua sacrum sibi velamen assumperit. pos-

c Uel con'uram. hoc qdum ad filium.

si vterq. parens obit. aliter potest eum renouare? Argu- qd sic qd omnes

Ulla si ante. xij. annos etatis ipse sua sacrum sibi velamen assumperit. pos-

De his qd. hoc questio dividitur in tres partes: in quarum prima probatur qd pater potest filium par-

Ulla si ante. xij. annos etatis ipse sua sacrum sibi velamen assumperit. pos-

Ulla si ante. xij. annos etatis ipse sua sacrum sibi velamen assumperit. pos-

Ulla si ante. xij. annos etatis ipse sua sacrum sibi velamen assumperit. pos-

Ulla si ante. xij. annos etatis ipse sua sacrum sibi velamen assumperit. pos-

Ulla si ante. xij. annos etatis ipse sua sacrum sibi velamen assumperit. pos-

Ulla si ante. xij. annos etatis ipse sua sacrum sibi velamen assumperit. pos-

Ulla si ante. xij. annos etatis ipse sua sacrum sibi velamen assumperit. pos-

Ulla si ante. xij. annos etatis ipse sua sacrum sibi velamen assumperit. pos-

Ulla si ante. xij. annos etatis ipse sua sacrum sibi velamen assumperit. pos-

Ulla si ante. xij. annos etatis ipse sua sacrum sibi velamen assumperit. pos-

Ulla si ante. xij. annos etatis ipse sua sacrum sibi velamen assumperit. pos-

Ulla si ante. xij. annos etatis ipse sua sacrum sibi velamen assumperit. pos-

Ulla si ante. xij. annos etatis ipse sua sacrum sibi velamen assumperit. pos-

Ulla si ante. xij. annos etatis ipse sua sacrum sibi velamen assumperit. pos-

Annus Sed a quo tempore currit annus iste? Videtur qd a tempore pater potest facere: vt. ij. q. vi. §. biduum. Vel a tempore admodum filium a nationis: vt. extra de concess. pben. et ecclie. non vacan. religioe quia diuersitate. Vel nunquid erit continuum, ita qd renoua. cedat ignominiam. ff. de his qui nota. infra. genero: credo qd re pot. incipiat a tempore qm incipiente: argu. xvij. pr. cur. qd. ij. si quis inco- rere. gnuus.

¶ Nec ipsa. Ut si quis peruenit ad legitimam etatem: vt. extra de despo. impub. de illis.

¶ In fortiori etate. i. post annos puertatis.

¶ Tatumus. **¶** In fine anno ritate. **¶** hec est. ij. paro. q. 3. §. 3. d. f. a.

¶ Causa. Condu- dit nunc. **¶** Et illo ca. si in qualibet. qd si filij parentibus fuerint oblari, vel si preter voluntatem parentum habitus susceperint, nec statim fuerint reuocati: qd oblatione paterna et pposito sponte suscepto tenent aliter. postea vici qd paruu sub multorum testimonio sunt offerendi: ad qd inducat sequens ca. cuius casus patet per se.

¶ Predicta. sus- pra co. si in quali- bet.

¶ Potest. **¶** Pluri- mos. hoc ideo fir- quia que sunt pu- blice, non de facili admittunt contra- dictionem postea: vt. vij. q. j. l. 3. de fan.

¶ Maldicendi. **¶** Quod autem. hec questio diuiditur in tres par- ritates qd sicut voluntarij professi non possunt exire monasterium, sic inuini non debent teneri, quia no vult de coacta seruaria. Secunda ibi: Cum dicitur. Tertia ibi: Si vero. Joan. de fan.

¶ Causa. hic proponitur tertia questio qua queritur, an puer vel puella qui vel que cogitur suscipere habitum compellatur illum obseruare: et certum est qd non. Idem est de quolibet alio, nisi propter delictum cogatur intrare religionem: vt. lxxj. distinctio. dicitur. et. l. distinctio. si ille.

¶ rini, vltiori? nec ipsi nec ipsa mutare poterunt.

¶ Si vero in fortiori etate adolefcentula, vel adolefces seruire deo elegerit: non est potestas parentibus prohibedi.

¶ Et clamé auté nulli sancrimo- niali alteri imponere licet.

¶ Unde Euticianus papa ait. **¶** Abbatissa presume velare virginé vel viduá excoicef.

¶ Latum? vt si abbatissa aut quilibet sanctimo- nialis post hanc definitione in tanta audacia prouperit vt viduá aut puellá virginé velare presumat, iudicio canonico vsq; ad satisfaccioné subdat.

¶ Hac auctoritate predicta et paterna pessione docef astrin- gi quilibet in puerilibus annis: et preter voluntatē eor. pposito suscepto perhibetur teneri, nisi tonsurá vel religiosam vestem parentes mor visam abdicauerint. paruu vero dñ offerunt, non nisi sub multorum testimo- nio suscipiendi sunt.

¶ Unde in. ix. synodo legitur. **¶** Infantes oblari a paren- tibus sub plurimorum testimo- nio suscipiantur.

¶ Potest infantes cum vo- luntate et cōsensu paren- tum, immo ab ipsis parentibus oblatis, sub testimonio pluri- morum suscipi: vt omnis occa- sio maledicti, gratia excluda-

¶ Quod autem. hec questio diuiditur in tres par- ritates qd sicut voluntarij professi non possunt exire monasterium, sic inuini non debent teneri, quia no vult de coacta seruaria. Secunda ibi: Cum dicitur. Tertia ibi: Si vero. Joan. de fan.

¶ Causa. hic proponitur tertia questio qua queritur, an puer vel puella qui vel que cogitur suscipere habitum compellatur illum obseruare: et certum est qd non. Idem est de quolibet alio, nisi propter delictum cogatur intrare religionem: vt. lxxj. distinctio. dicitur. et. l. distinctio. si ille.

¶ Quod auté. Certu est qd qui coactus intrat religio- nem, non obligatur. §. e. q. j. c. licet. dñ modo talis fit coac- tno que cadat in constante viri: vt. extra qd me. cau. cau. dilectus. nec etiam conditionalis coactio obligat aliquem: vt. extra qd meus cau. perlatum. qd verum est nisi ali- qd ex timore intra- ret religionem pro- pter maleficium qd fecit. Joan.

¶ **Questio. iij.**

¶ Quod auté qd inuit? ppositu religionis suscepit, no sit coged? ad inuiti ppositi obseruatio- nem, testat Leo papa, dices.

¶ Non potest detri ppositu monachi sponte susceperum.

¶ Pposito monachi f- puto arbitrio et voluntate susceptu detri no pot absp- peccato. qd est qd vouet deo, dz reddere. vñ qd relicta singu- laritaf. pessione ad militiam, vel ad nuptias deuolutus est, publice penitentie satisfaccioné purgá d' est: qd et si innoces mi- litia est, et honestu pot esse con- iugiu: electione tñ melior? de- feruisse, transgressio est.

¶ Item ex cōsilio Tolera. vij.

¶ Qui religionem habuit ip- se susceptu deserere voluerit, ad ipsum redire cogatur.

¶ Rocius auté curfus est ad voluptatē: et imi- trarie natura vitioz, quã obrie quisquis virou vel mulierum habitu semel induert sponta- nee religiosum: aut si vir dedi- tus ecclie, vel femia fuerit de- legata puellarum monasterio in vitroq; secru peuaricato: in- uitus reuerti cogat: vt vir de-

¶ Causa. Quidā monachi vñ moniales virgines vel vi- due habitu eoz spore susceptu deserébāt: de quo cū que- situ esset in cōsilio tolerano, statuit dñm vt inuiti per ex- cōmunicacione ad monasterium redire cogatur.

¶ Proclimus. Quia omnis etas ab adolefcentia et. tñ. questio. j. ca. j.

¶ Semel. propter hoc verbum semel, dicit hñs. no esse dicere. extra de resu. ad nostrā. vñ vsq; ad triduum datur licentia exundi. sed certe illud ideo fuit, qd adue- erat vicinus annis puerine: et quia non fuerat in proba- tione: et quia illeceus erat. Et habet hic argu. qd sufficit aliquem semel consensisse: vt. vij. q. j. dilectissimi. et. ep-

¶ Pposito monachi f- puto arbitrio et voluntate susceptu detri no pot absp- peccato. qd est qd vouet deo, dz reddere. vñ qd relicta singu- laritaf. pessione ad militiam, vel ad nuptias deuolutus est, publice penitentie satisfaccioné purgá d' est: qd et si innoces mi- litia est, et honestu pot esse con- iugiu: electione tñ melior? de- feruisse, transgressio est.

¶ Item ex cōsilio Tolera. vij.

¶ Qui religionem habuit ip- se susceptu deserere voluerit, ad ipsum redire cogatur.

¶ Rocius auté curfus est ad voluptatē: et imi- trarie natura vitioz, quã obrie quisquis virou vel mulierum habitu semel induert sponta- nee religiosum: aut si vir dedi- tus ecclie, vel femia fuerit de- legata puellarum monasterio in vitroq; secru peuaricato: in- uitus reuerti cogat: vt vir de-

¶ Causa. Quidā monachi vñ moniales virgines vel vi- due habitu eoz spore susceptu deserébāt: de quo cū que- situ esset in cōsilio tolerano, statuit dñm vt inuiti per ex- cōmunicacione ad monasterium redire cogatur.

¶ Proclimus. Quia omnis etas ab adolefcentia et. tñ. questio. j. ca. j.

¶ Semel. propter hoc verbum semel, dicit hñs. no esse dicere. extra de resu. ad nostrā. vñ vsq; ad triduum datur licentia exundi. sed certe illud ideo fuit, qd adue- erat vicinus annis puerine: et quia non fuerat in proba- tione: et quia illeceus erat. Et habet hic argu. qd sufficit aliquem semel consensisse: vt. vij. q. j. dilectissimi. et. ep-